

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2011

Τις θέσεις της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος για το νέο φορολογικό νομοσχέδιο υπέβαλε ο Πρόεδρός της, κ. Γεώργιος Κασιμάτης, δια του συμμετέχοντα - στη σχετική διαβούλευση του Υπουργείου Οικονομικών - Γενικού της Γραμματέα, κ. Παναγιώτη Αγνιάδη. Σε αυτές αναφέρονται τα εξής:

Θέσεις Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος για το νέο φορολογικό νομοσχέδιο

Πριν ένα χρόνο, η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας, συμμετείχε μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους φορείς, κατόπιν πρόσκλησης της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, σε μια οργανωμένη προσπάθεια διαλόγου που περιλάμβανε θεματικές ομάδες εργασίες, ώστε να υπάρξει μια συνολική πολιτική πρόταση για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος. Είναι γνωστή η απαξίωση που τελικά η Κυβέρνηση επεφύλαξε στην προσπάθεια αυτή.

Σήμερα καλούμαστε σε μια διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης ολίγων ημερών, να καταθέσουμε απόψεις για το έβδομο (!!!!!) κατά σειρά νομοσχέδιο που προτείνει η κυβέρνηση σχετικά με αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία, μετά από μια σειρά έξι νομοσχεδίων φορολογικού περιεχομένου εν όλω ή εν μέρει, που ήδη έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή (ν. 3828/2010, ν. 3833/2010, ν. 3842/2010, ν. 3845/2010, ν. 3888/2010 και ν. 3899/2010) κατά τους τελευταίους 12 μήνες, συχνά με διαδικασίες κατεπείγοντος που δεν επιτρέπουν καμίας μορφής διαβούλευση, και που έχουν ανατρέψει κάθε έννοια σταθερότητας στο ελληνικό φορολογικό σύστημα. Προφανώς η απορία σχετικά με το γιατί δεν μπορεί η Ελλάδα να προσελκύσει ξένες επενδύσεις βρίσκει την απάντησή της, σε σημαντικό βαθμό, σε αυτή την κατάσταση, που υποδηλώνει προχειρότητα, αποσπασματικότητα, έλλειψη σχεδιασμού.

Ως προς το περιεχόμενο του νέου φορολογικού νομοσχεδίου επισημαίνουμε ότι οι αντιδράσεις μελών του Υπουργικού Συμβουλίου που είδαν το φως της δημοσιότητας και οδήγησαν στην απόσυρση (οριστική ή όχι είναι κάτι που θα φανεί στο άμεσο μέλλον) κάποιων ιδιαίτερα προβληματικών διατάξεων, μας κάνουν ιδιαίτερα επιφυλακτικούς.

Η προσπάθεια της κυβέρνησης να προβλέψει νομοθετικές διαδικασίες ανάπτυξης προγράμματος για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής είναι ενδιαφέρουσα και θετική ως σκέψη αλλά δυστυχώς στο κείμενο του νομοσχεδίου, οι σχετικές ρυθμίσεις αποδεικνύουν ότι η κυβέρνηση ακολουθεί την συνήθη γραφειοκρατική οδό: αντί δηλαδή να αλλάξει τις υφιστάμενες διαδικασίες απλοποιώντας πολλά σημεία τους, επιλέγει να δημιουργήσει νέα

ιεραρχικά επίπεδα συντονισμού των υφισταμένων διαδικασιών, ανάγοντας μάλιστα τη σχετική διαδικασία σε διυπουργικό επίπεδο, με δυο επιτροπές, μια αμιγώς πολιτική με συμμετοχή των συναρμοδίων υπουργών, και μια πιο διοικητικού χαρακτήρα, με συμμετοχή τόσο στελεχών πολιτικής ηγεσίας (γενικών γραμματέων) όσο και ανώτατων υπηρεσιακών παραγόντων των συναρμοδίων φορέων. Παρά το γεγονός ότι όλοι παραδέχονται ότι το αδύνατο σημείο της ελληνικής δημόσιας διοίκησης γενικά είναι οι πολλές συναρμοδιότητες, στο κρίσιμο ζήτημα της φοροδιαφυγής η κυβέρνηση απλώς δημιουργεί νέα όργανα συντονισμού συναρμοδίων, χωρίς να παρεμβαίνει στην ουσία των συναρμοδιοτήτων τους. Πιθανόν να μη γνωρίζει το σχετικό ρητό ότι «εάν δεν θέλεις να λυθεί ένα πρόβλημα, παρέπεμψε το σε μια επιτροπή». Και εδώ δημιουργούνται όχι μια αλλά δυο επιτροπές...

Η πρόβλεψη θέσπισης Εισαγγελία Οικονομικού Εγκλήματος μάλλον πιο πολύ εξυπηρετεί συμβολικούς λόγους για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής καθώς οι προβλεπόμενες αρμοδιότητες του δεν διαφέρουν από αυτές των υπόλοιπων εισαγγελικών λειτουργιών. Η λειτουργία του θεσμού θα δείξει εάν όντως, εκτός από συμβολικό, θα υπάρξει και ουσιαστικό αποτέλεσμα καταπολέμησης του οικονομικού εγκλήματος.

Ανάλογη είναι η εκτίμηση και για τις υπερβολικές κυρώσεις, ποινικού και διοικητικού χαρακτήρα που προβλέπει ο νόμος. Πρέπει επιτέλους να γίνει αντιληπτό ότι βασικός σκοπός είναι η καταβολή των οφειλόμενων χρημάτων προς το Δημόσιο. Η φυλάκιση επιχειρηματιών που δεν τηρούν τη φορολογική νομοθεσία θα είχε λογική μόνο εάν το φορολογικό σύστημα ήταν απλό, κατανοητό και καθολικά εφαρμοζόμενο. Σε ένα σύνθετο, δαιδαλώδες σύστημα όπως το ελληνικό, μάλλον οι συνεπείς απειλούνται περισσότερο από την πιθανότητα λάθους που μπορεί να επισύρει μια μεγάλη κύρωση, παρά οι επιτήδαιοι που αξιοποιούν την ασάφεια και τη πολυπλοκότητα των φορολογικών ρυθμίσεων για να εντοπίζουν διεξόδους («παραθυράκια») και να μην ανταποκρίνονται στις φορολογικές υποχρεώσεις τους. Τα εξοντωτικά πρόστιμα και οι μεγάλες ποινές δεν βοηθάνε στην αλλαγή αυτής της κατάστασης. Η απλοποίηση της νομοθεσίας είναι η λύση καθώς η απλή νομοθεσία εφαρμόζεται ευκολότερα και αποτελεσματικότερα.

Ο ίδιος προβληματισμός ισχύει και για την αλλαγή του δικονομικού όρου του παραδεκτού της προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου για φορολογική διαφορά, με την αύξηση της υποχρεωτικής προκαταβολής από το 25% στο 50% του αμφισβητούμενου φόρου. Η συνταγματικότητα αυτής της ρύθμισης είναι αμφίβολη καθώς λειτουργεί αποτρεπτικά για κάποιον να προσφύγει στη δικαιοσύνη για να δικαιωθεί, στερώντας έτσι από όσους δεν έχουν τη δυνατότητα της καταβολής του 50% του φόρου, το συνταγματικά προβλεπόμενο δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Το ζητούμενο είναι να βελτιωθεί ο δικαστικός μηχανισμός απονομής δικαιοσύνης, ώστε να εκδικάζονται ταχύτερα οι υποθέσεις και να εκδίδονται ταχύτερα οι αποφάσεις, όχι να στερούνται οι πολίτες τη δυνατότητα δικαστικής προστασίας έναντι ενός μηχανισμού, όπως ο φορολογικός, που και η ίδια η Κυβέρνηση παραδέχεται ότι έχει αδυναμίες και εμφανίζει φαινόμενα αυθαιρεσίας και διαφθοράς.

Ως προς τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των οφειλετών του Δημοσίου, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει το σχέδιο νόμου, αυτή μπορεί να λειτουργήσει θετικά, μόνο εάν δεν τύχει κατάχρησης από τις φορολογικές αρχές. Παράλληλα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν όχι μόνο το τι οφείλει κάποιος στο Δημόσιο αλλά και το τι οφείλει το Δημόσιο σε

αυτόν (π.χ. επιστροφή ΦΠΑ) πριν ληφθεί απόφαση δημοσιοποίησης των στοιχείων του. Άλλωστε δεν μπορεί η Κυβέρνηση να χαρακτηρίζει ως υπεξαίρεση τη μη απόδοση ΦΠΑ με τη λογική ότι δεν αποδίδονται χρήματα που τρίτος έχει καταβάλλει για να δοθούν στο Δημόσιο, αλλά να μην προβαίνει στον ίδιο χαρακτηρισμό περί υπεξαίρεσης όταν το Δημόσιο έχει εισπράξει χρήματα που πρέπει να αποδώσει ως επιστροφή ΦΠΑ αλλά να μην τα αποδίδει στο δικαιούχο. Η λογική των δυο μέτρων και δυο σταθμών δεν αποτελεί ούτε καλό σύμβουλο ούτε καλό εργαλείο νομοθετικής και πολιτικής συμπεριφοράς.

Η διοικητική αναδιάρθρωση των φορολογικών υπηρεσιών είναι όντως ένα βήμα προς τη θετική κατεύθυνση, ιδίως με τη καθιέρωση μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου.

Παράλληλα όμως το Υπουργείο πρέπει να επιδιώξει να σταματήσει η συνεχής προσωπική επαφή του φορολογουμένου με τους εκπροσώπους του φορολογικού μηχανισμού, η οποία πρέπει να γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση παρέχει απεριόριστες δυνατότητες προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε να αντικειμενικοποιηθεί η διαδικασία φορολογικού ελέγχου. Δυστυχώς, στο σχέδιο νόμου υπάρχουν διατάξεις που συντηρούν αυτή τη διαπροσωπική επικοινωνία, κάτι που υποθάλπει συχνά συμπεριφορές παράνομης συναλλαγής μεταξύ φορολογουμένων και στελεχών της εφορίας.

Η διάκριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και μη εισπράξιμες, υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις και δικαστικές εγγυήσεις που θέτει το σχέδιο νόμου είναι μια ρεαλιστική επιλογή, την φιλοσοφία της οποίας δεν δεχόμαστε επί της αρχής (δεν είναι δυνατόν να μην εισπράττονται βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο), αλλά αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη υιοθέτησης της υπό τις δεδομένες συνθήκες.

Ως προς τη φορολογία των νομικών προσώπων το νομοσχέδιο προβαίνει σε μια νέα ρύθμιση που είναι καταστροφική: Ο τρόπος φορολογίας των νομικών προσώπων που αναφέρεται στο νέο νομοσχέδιο είναι δυσμενέστερος σε σχέση με τα ισχύοντα στον ν. 3842/2010 για τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα (από 40% φορολογία σε $20+25=45\%$) και ευμενέστερος για τα αλλοδαπές εταιρείες (20%). Αυτό έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις διακηρύξεις της Κυβέρνησης για μείωση των φόρων στα επανεπενδύόμενα κέρδη. Οι επιπτώσεις αυτής της ρύθμισης είναι τεράστιες και στην αναπτυξιακή προσπάθεια καθώς τίθεται σοβαρό θέμα με τις αυξήσεις κεφαλαίου που απαιτούν οι διάφοροι επενδυτικοί νόμοι (ΕΣΠΑ, Αναπτυξιακός νόμος κλπ.) για την κάλυψη του προβλεπόμενου κάθε φορά ύψους της ίδιας συμμετοχής. Όταν η επιχείρηση έχει κέρδη και θέλει να τα διαθέσει για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής της επένδυσης που πραγματοποιεί τότε οφείλει να κάνει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό σύμφωνα με το νόμο θεωρείται διανομή μερίσματος και επομένως θα φορολογηθεί με 20% στο επίπεδο του νομικού προσώπου και επιπλέον 25% ως μερίσμα σύνολο δηλ. 45%, παρόλο που τα κέρδη διατίθενται για επένδυση.

Τέλος, ενώ και η Κυβέρνηση έχει επανειλημμένως τονίσει την ανάγκη κατάργησης του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ως αναχρονιστικού και αναποτελεσματικού εργαλείου που αποτελεί τροχοπέδη στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στο νέο νομοσχέδιο προβλέπονται τροποποιήσεις του που καθιστούν τη χρήση του ακόμη πιο προβληματική καθώς αναδεικνύει το εισπρακτικό χαρακτήρα του ως μέσο επιβολής χρηματικών κυρώσεων.